

Василевич Я.В., здобувач Національної академії внутрішніх справ

**ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІАЛЬНИЙ АПАРАТ
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОФІЛАКТИКИ
ЗЛОЧИНІВ У БЮДЖЕТНІЙ СФЕРІ**

На основі більшості монографічних робіт, присвячених поняттям теорії та практики профілактики злочинів, можна дійти висновку, що в сучасній юридичній літературі та в практичній діяльності поряд з терміном «профілактика» вживають поняття «попередження», «запобігання», «припинення», «відвернення»

злочинів, оскільки вказані терміни використовуються не тільки в кримінологічному, криміналістичному, оперативно-розшуковому аспекті, а й в інших науках і мають різне значення, хоча зміст їх однаковий, оскільки вони відображають думки про необхідність застосування таких заходів, які б попередили, а потім і цілком виключили бажання в окремих осіб вчиняти протиправні діяння.

Проведене дослідження дозволило встановити, що оперативно-розшукова профілактика за своїм змістом є більш вузьким поняттям, ніж терміни «попередження», «запобігання», «припинення», «відвернення» оскільки здійснюється спеціальними суб'єктами (оперативними працівниками), передбачає поєднання комплексу гласних та негласних оперативно-розшукових заходів, які спрямовані на виявлення й аналіз причин (оскільки виникнення і функціонування причин пов'язано з негативними явищами, що відбуваються в державі, і вони зачіпають не стільки окремих осіб, скільки суспільство загалом, й усунути їх не в змозі не лише оперативні підрозділи, а й держава загалом), й усунення умов, що сприяють вчиненню злочинів на різних етапах їх розвитку, а також запобігають їх виникненню й поширенню.

Визначено, що між оперативно-розшуковою профілактикою та іншими видами профілактики існує низка певних відмінностей, зокрема у правовій основі, суб'єктах, тактиці їх застосування.

Під оперативно-розшуковою профілактикою злочинів у бюджетній сфері запропоновано розуміти врегульовану законами, відомчими наказами діяльність оперативних підрозділів щодо проведення систематичного контролю за оперативною ситуацією у бюджетній сфері з метою виявлення й аналізу, усунення або нейтралізації причин та запобігання виникненню умов, що сприяють їх вчиненню, виявлення осіб, від яких можна очікувати вчинення злочинів у цій сфері, та здійснення на них превентивного впливу для недопущення вчинення ними задуманих злочинів чи тих, що готуються, і припинення таких, що розпочалися, з комплексним використанням оперативно-розшукових сил, засобів, заходів та методів.